

Bilag 23.

nier har ret til frit at bestemme deres fremtid.

Efter et nøje studium af resolutionsudkastet måtte vi desværre drage den slutning, at det indeholdt for mange yderst tvivlsomme bestemmelser til, at vi kunne gå ind for teksten som helhed. Den reviderede udgave har bragt nogle forbedringer, men vi føler, at udkastet i sin grundtone er uændret. For nogle punkters vedkommende må vi af forfatningsmæssige grunde tage vore traditionelle forbehold. På andre punkter synes der at være en tendens til som kendsgerninger at omtale visse påstande for hvilke, der endnu ikke foreligger tilstrækkeligt bevis.

Når dette er sagt, vil vi undlade at komme ind på de enkelte paragraffer og i stedet fremsætte nogle almindelige betragtninger.

Der er for de nordiske delegationer ingen tvivl om, at det er De forenede Nationers pligt at slutte op om befolkningerne i de portugisiske kolonier, som forsøger at opnå frihed. Hvad generalforsamlingen efter vor opfattelse bør gøre, er at medvirke til disse bestræbelser ved at anvende de redskaber, som står til deres rådighed, på den mest hensigtsmæssige måde. I dette som i ethvert andet forhold, hvor det gælder en menneskelig indsats er det nyttigt at kende og erkende det muliges grænse. Dette er ikke et udtryk for defeatisme eller en anden måde at sige, at vi bare skal sidde med hænderne i skødet og lade tingene gå deres gang. Det er et forsøg på realistisk at anskue, hvad vi med rimelighed kan håbe på at udrette gennem vore resolutioner. I mange tilfælde er de fleste af os pinligt klar over, at de vedtagne resolutioner vil forblive uden virkning. De kan således let føre til en „troværdighedskløft“ mellem De forenede Nationer og de folk, der ser hen til os om hjælp.

Efter vor mening er en af de nyttigste funktioner, generalforsamlingen kan udføre, at opretholde og forstærke det moralske pres fra det internationale samfund. En resolutions styrke kan ikke alene måles ved sprogbroen deri eller ved de vidtrækkende foranstaltninger, den anbefaler. For os at se ligger en resolutions styrke snarere i dens

realisme. Jo mere vi kan undgå anbefalinger, som vi ved vil blive til intet andet end ord på papir, jo mere effektive kan vi håbe, at vore resolutioner vil blive. Og effektiviteten afhænger så igen af den støtte, resolutionen får.

Indtil nu er det så som så med, hvad der er kommet ud af de uafhængige afrikanske stater eller De forenede Nationers bestræbelser for at finde lydhørhed i Lissabon. Vi beklager, at den portugisiske regering ikke har reageret hverken på Lusaka-manifestet eller på vore forsøg i 1968 og 1969 på at fremsætte rimelige og retfærdige krav og ved at samle massiv støtte bag vore resolutioner at lægge øget pres på Lissabon til at ændre holdning. Ikke desto mindre tror de nordiske lande, at såfremt vi bevarer en enig front, vil den dag komme, hvor Portugal må se i øjnene, at dets stilling er uholdbar. De undertrykte portugisiske kolonibefolkningers sag kan bedst fremmes, hvis De forenede Nationers medlemslande betragter den som et fælles anliggende, der kræver en fælles indsats. Der er en fare ved at stå splittet. Og dette synes især at gælde i år. Det er ikke særlig vanskeligt at forestille sig, hvem der vil kunne drage fordel af, at vi igen oplever en større splittelse efter i to år i træk at have vedtaget resolutioner, som kun har mødt modstand fra Portugal og Sydafrika. Dersom der nu under nej-stemmerne opføres flere end de to i 1969, og tidligere jastemmer bliver til stemmeundladelser, vil dette uvægerligt svække De forenede Nationers budskab til Lissabon.

De nordiske delegationer håber inderligt, at det på næste års generalforsamling vil være muligt at vende denne tendens i modsat retning og atter i fællesskab at udarbejde en resolution som giver udtryk for det internationale samfunds enstemmige vilje.

Den portugisiske regering bør ikke misforholke vor stemmeundladelse. De nordiske lande har på ingen måde slækket deres modstand mod Portugals kolonipolitik. Vi fastholder vort krav om, at Portugal bringer den væbnede konfrontation i Afrika til ophør og ubetinget anerkender de portugisiske kolonibefolkningers ret til selv at træffe bestemmelse om deres fremtid.